

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Tatenice
Číslo projektu	CZ. 1.07
Název šablony klíčové aktivity	Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti ICT
Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací období	3.
Předmět	Český jazyk
Téma hodiny	Moderní světová literatura
Označení	VY_32_INOVACE_16_Moderní světová literatura
Vyučující	Mgr. Michal Oblouk

MODERNÍ SVĚTOVÁ LITERATURA

VÝZNAMNÍ PŘEDSTAVITELÉ

FRANCIE

- tzv. **PROKLETÍ BÁSNÍCI** – ve své době zneuznaní, společnosti vyvržení a nepochopení, provokativní styl života (bohémství, odmítání měšťanské morálky a pokrytectví), otvírali cestu nové poezii
- dekadentní životní styl spojený s neúctou k většinové společnosti a jejím pravidlům
- hlavním znakem poezie bylo hledat krásu v ošklivosti, psát i o dosud tabuizovaných tématech

CHARLES BAUDELAIRE

(1821 – 1867)

- francouzský básník a překladatel, jeden ze zakladatelů moderní poezie
- vedl bohémský styl života dobrodruha
- před maturitou byl vyloučen z lycea
- nechtěl pracovat
- r. 1848 bojoval na barikádách
- založil časopis Veřejné blaho
- zemřel na následky paralýzy, před smrtí ztratil řeč
- dílo:

KVĚTY ZLA – básnická sbírka, za kterou musel zaplatit pokutu z mravnostních důvodů, klíčové dílo moderní světové poezie, provokující cynismus a otevřenost (krása objevená v ošklivosti), např. báseň Zdechlina

MALÉ BÁSNĚ V PRÓZE

PAUL VERLAINE

(1844 – 1896)

- francouzský básník, představitel symbolismu
- pracoval jako úředník v Paříži
- po seznámení s Rimbaudem opustil rodinu a začal s ním žít, byl na něm závislý a velmi ho obdivoval
- bohémský způsob života (propadl tuláctví a alkoholu)
- vztah s Rimbaudem skončil hádkou (v Bruselu ho postřelil), byl odsouzen na 2 roky do vězení
- dílo:
  - SATURNSKÉ BÁSNĚ**
  - GALANTNÍ SLAVNOSTI**
  - ROMANCE BEZE SLOV**
  - PROKLETÍ BÁSNÍCI** – soubor esejí a portréty prokletých básníků

JEAN ARTHUR RIMBAUD

(1854 – 1891)

- francouzský básník
- v dětství utíkal z domova (hádky s matkou)
- v Paříži se seznámil s Verlainem, začali spolu žít jako milenci (vedli bohémský styl života)
- r. 1873 ho Verlaine postřelil, přestal psát a své dílo odsoudil
- vstoupil do koloniálního vojska, hodně cestoval, naučil se mnoho jazyků
- zemřel na rakovinu (zhoubný nádor v noze)
- básnické dílo vytvořil ve svých 15 – 19 letech (uveřejňováno v časopisech)
- dílo:
  - ILUMINACE** – sbírka vydaná Verlainem bez autorova souhlasu
  - BÁSNĚ** – sbírka vydaná posmrtně
  - OPILÝ KORÁB** – básnická skladba

OSCAR WILDE

(1854 – 1900)

- anglický dramatik, prozaik a básník irského původu, představitel dekadence
- studoval estetiku a umění na Oxfordu
- žil svobodně bez ohledu na konvence a pokryteckou morálku vyšších vrstev viktoriánské Anglie, vědomě šokoval prudérní společnost
- oženil se, měl dva syny
- od r. 1891 se intimně stýkal s lordem Alfredem Douglasem, o 4 roky později byl obžalován z homosexuality a byl odsouzen na 2 roky těžkých nucených prací
- po návratu z vězení se přejmenoval (Sebastian Melmoth) a toulal se po Evropě
- zemřel v bídě s podlomeným zdravím na meningitidu

DÍLO O. WILDA

Šťastný princ a jiné pohádky – sbírka 5 moderních pohádek (Šťastný princ, Slavík a růže, Sobecký obr, Oddaný přítel, Jedinečná raketa)

Obraz Doriana Graye – román, Dorian okouzlen svým portrétem změnil život a dopouští se zla, postava na obraze stárne, ale jeho vzhled se nemění, zničí obraz, ale pak se změnil v ošklivého starce

Vějíř lady Windermereové, Bezvýznamná žena, Ideální manžel – konverzační dramata

Jak je důležité mít Filipa - veselohra

RAINER MARIA RILKE

(1875 – 1926)

- německy píšící básník a prozaik, příslušník vídeňské moderny, představitel novoromantismu
- narodil se v Praze
- studoval literaturu, dějiny umění a filozofii na univerzitách v Praze a v Mnichově
- celý život se nechával vydržovat/opečovávat staršími, zámožnými dámami
- válku strávil ve vojenském archivu, po ní žil převážně ve Švýcarsku
- zemřel na leukémii
- dílo:
  - KNIHA HODINEK** – básnická sbírka reflexivní a meditativní lyriky
  - SONETY ORFEOVI** – mystická lyrika
  - PÍSEŇ O LÁSCE A SMRTI KORNETA KRYŠTOFA RILKA** – cyklus básní v próze

WALT WHITMAN

(1819 – 1892)

- americký básník a novinář, jeden ze zakladatelů moderní americké poezie, průkopník civilismu
- kvůli těžké ekonomické situaci rodiny bylo jeho dětství spíše problematické, aby rodinu podpořil, opustil školu a začal pracovat (poslíček, sazeč)
- později pracoval jako novinář a začal se zajímat o politiku (demokrat, bojoval proti otroctví)
- za války Severu proti Jihu pracoval jako ošetřovatel, poté pracoval jako úředník
- r. 1873 prodělal mrtvici a od té doby byl upoután na lůžko
- dílo:
STĚBLA TRÁVY – jediná básnická sbírka (396 básní), neustále ji doplňoval a přepracovával, oslava civilizace, moderní techniky, všedních věcí, přírody, lidské práce, psaná volným veršem

DALŠÍ PŘEDSTAVITELÉ

Stéphane Mallarmé (1842 – 1898) – francouzský básník, nejvýznamnější představitel symbolismu (báseň **Faunovo odpoledne**)

Edmond Rostand (1868 – 1918) – francouzský dramatik, představitel novoromantismu (historická komedie **Cyrano z Bergeracu**)

Émile Verhaeren (1855 – 1916) – belgický básník, představitel symbolismu a zakladatel civilismu (sbírka **Chapadlovitá města**)

DALŠÍ PŘEDSTAVITELÉ

Richard Wagner (1813 – 1883) – německý hudební skladatel, představitel novoromantismu (opery **Bludný Holanďan**, **Tannhäuser**, **Lohengrin**, **Prsten Nibelungů**, **Tristan a Isolda**)

Ivan Krasko (1876 – 1958) – básník slovenské moderny

Alexandr Alexandrovič Blok (1880 – 1921) – ruský básník, představitel symbolismu (cyklus básní **Verše o krásné dámě**, poema **Dvanáct**)

Hugo von Hofmannsthal (1874 – 1929) – rakouský novoromantický lyrik a dramatik

DALŠÍ PŘEDSTAVITELÉ

Alfred Jarry (1873 – 1907) – francouzský prozaik a moderní dramatik

Andrej Bělyj (1880 – 1934) – ruský básník a prozaik

Emily Dickinsonová (1830 – 1886) – americká básnířka

Tristan Corbière (1845 – 1875) – francouzský básník

ZDROJE

- http://cs.wikipedia.org/wiki/Charles_Baudelaire
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Paul_Verlaine
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Jean_Arthur_Rimbaud
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Oscar_Wilde
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Rainer_Maria_Rilke
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Walt_Whitman